

ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาใน
กลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

อิทธิพล ชานินทร์พงศ์ *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คิดจากประชากร ครูในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จากประชากรจำนวน 143 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยผู้วิจัยนำเครื่องมือของ พระสกล ฐานธมฺโม (2556, หน้า 109) มาปรับปรุง เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด แบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Check list) ชนิดปลายปิด 2 ข้อ คือ เพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยข้อความถาม

ครอบคลุมทั้งโครงสร้างและเนื้อหาใน 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่ 3 ด้านหลักความโปร่งใส ด้านที่ 4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านที่ 5 ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน 60 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เครื่องมือของผู้วิจัยได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.947 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามเพศ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการทดสอบค่าที (t-test) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มากกว่าเพศชาย ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาสถานศึกษา และการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่จะนำไปปรับปรุงและวางแผน พัฒนา การบริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และในระดับจังหวัดต่อไป

บทนำ

ผู้บริหารที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และพยายามทำตนให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง ประสิทธิภาพและการปฏิบัติงานของการบริหารงานของผู้บริหารย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ ซึ่งได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหารงาน รวมทั้งประสบการณ์และทักษะการบริหารงานของผู้บริหารในการดำเนินงานของผู้บริหารนั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการในการชักนำบุคคลในองค์กรให้มีความตั้งใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ตัดสินใจร่วมกัน ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่จำเป็นในการบริหารงาน 3 ประการ คือ ทักษะด้านการทำงาน ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะทางด้านความคิด (พระสกล ฐานธมฺโม, 2556 หน้า 1) และด้วยความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสังคมในยุคปัจจุบันทำให้สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารภาครัฐหรือแม้แต่เอกชนได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ต้องปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะขับเคลื่อนองค์กรของตนเองให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งรวม

ไปถึงองค์กรทางการศึกษา(โรงเรียน)ด้วย การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ และความล้มเหลว ความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนำศาสตร์และศิลป์ พร้อมด้วยทรัพยากรทางการบริหารมาใช้ในกระบวนการบริหารได้อย่างเหมาะสม และเกิดประสิทธิภาพ

จากสาเหตุดังกล่าว ประกอบกับในปัจจุบันเป็นยุคของสังคมเครือข่าย เสมือนตกอยู่ในยุคที่เรียกว่า digital age ปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นกับการเปลี่ยนผ่านของสังคมโลกมีมากมาย อาทิเช่น ความไม่โปร่งใสในการดำเนินงานทั้งองค์กรของภาครัฐและเอกชน ปัญหาด้านการทุจริตในทุกระดับ ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล การศึกษาเองก็ยังคงเกิดปัญหาลักษณะเช่นนี้ขึ้น หากไม่ได้รับการจัดการแก้ไขและป้องกันโดยเร่งด่วนแล้ว โอกาสการถอนตัวจากวิกฤตการณ์ปัญหาเช่นนี้ อาจต้องใช้เวลาานกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นการแก้ไขปัญหายังยืนยงก็คือการขจัดสาเหตุของปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยสร้างธรรมรัฐหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีให้ปรากฏเป็นจริงในภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถานศึกษา(โรงเรียน) ซึ่งธรรมาภิบาลของไทยนั้นมาตั้งแต่ดั้งเดิมในประวัติศาสตร์ไทยมีการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่โดยส่วนใหญ่จะปกครองโดยใช้ทศพิธราชธรรม เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันถึงรัชกาลที่ 9 (อานันท ปันยารชุน, 2542) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้ระบุถึงหลักธรรมาภิบาล 6 หลักคือหลักนิติธรรมหลักคุณธรรมหลักความโปร่งใสและความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่าเพื่อเป็นกรอบแนวทางให้แก่หน่วยงานราชการเพื่อถือปฏิบัติ

ดังนั้นความสำเร็จขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการนำหลักการบริหารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงองค์กรทางการศึกษา(โรงเรียน) ในการบริหารงานฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบุคลากร ฝ่ายการเงิน และฝ่ายการบริหารทั่วไป ให้เป็นการบริหารงานยุคใหม่ที่เน้นความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ ความประพฤติชอบ การมีส่วนร่วม และกระบวนการยุติธรรม โดยยึดหลัก

สำคัญพื้นฐาน 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยมีความสนใจว่า ผู้บริหารได้นำหลักการในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษามากน้อยเพียงใด และบุคลากรครูในหน่วยงานการศึกษา มีทัศนคติในการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มนี้มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 143 คน

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie, R.V., and Morgan, D.W. (อ้างถึงใน ภาวิดา ชาราศรีสุทธิและคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง 108 คน

ผู้วิจัยใช้แนวคิดและเครื่องมือของพระสกล ฐานธมโม มาปรับปรุงพัฒนา โดยทำการวิจัยระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2560 – 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศและประสบการณ์การทำงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน คือ 1. หลักนิติธรรม 2. หลักคุณธรรม 3. หลักความโปร่งใส 4. หลักการมีส่วนร่วม 5. หลักความรับผิดชอบ และ 6. หลักความคุ้มค่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.947 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม (Check list) ชนิดปลายปิด 2 ข้อ คือ เพศและประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยข้อความครอบคลุมทั้งโครงสร้างและเนื้อหาใน 6 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ด้านหลักนิติธรรม ด้านที่ 2 ด้านหลักคุณธรรม ด้านที่ 3 ด้านหลักความโปร่งใส ด้านที่ 4 ด้านหลัก การมีส่วนร่วม ด้านที่ 5 ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านที่ 6 ด้านหลักความคุ้มค่า จำนวน 60 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆ ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.50 ส่วนใหญ่เป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.20
2. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
3. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มากกว่าเพศชาย ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากหลักธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไกเครื่องมือ และแนวทางในการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันระหว่างภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากภาครัฐภาคเอกชน และภาคประชาชน อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีความเสถียรภาพ มีโครงสร้างและกระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ (ไพศาล ตั้งสมบุญ 2548, หน้า 17) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พระสกล ฐานชมุโม (อินทร์คล้าย) (2556, หน้า บทคัดย่อ) พระปลัดไพโรวัลย์ ชาคโร (ศรีเมือง) (2558, หน้า บทคัดย่อ) จุตติมา ชำนาญเพชร (2557, หน้า บทคัดย่อ) ชาริลา ลามหิด (2559, บทคัดย่อ) นายไพศาล ตั้งสมบุญ (2548, บทคัดย่อ) เสาวรส ปราบโจร (2559, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่าอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มากกว่าเพศชาย ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม ทั้งนี้เนื่องจากความคิดเห็นหมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ความชอบ ความสบายใจ ความสุขใจต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ ความคาดหวัง สังกัดได้จากการแสดงออกทางสีหน้า แววตา และพฤติกรรม (จิราวรรณ ศรีเที่ยง 2555, หน้า 13)

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูมีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกันต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบางเลน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความคิดเห็นในการทำงาน เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทนคือผลที่เป็น ความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2550, หน้า 125) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พระสกล ฐานธมฺโม (อินทร์คล้าย) (2556, หน้า บทคัดย่อ) พระปลัดไพโรจน์ วัลย์ชاکโร (ศรีเมือง) (2558, หน้า บทคัดย่อ) ชารีล่า ลาหมัด (2559, บทคัดย่อ) เสาวรส ปราบโจร (2559, หน้า บทคัดย่อ) ที่พบว่ามี ความแตกต่างกัน

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี ดังนั้นสถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาศักยภาพตนเองอย่างเต็มความสามารถตามหลักธรรมาภิบาล

1.2 ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนบางเลน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยควรพัฒนาด้านหลักความคุ้มค่า โดยผู้บริหารควรสนับสนุนให้นำวัสดุที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่หรือดัดแปลงให้เกิดผลผลิตใหม่อยู่เสมอเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากร รวมไปถึงการใช้งบประมาณให้มีความคุ้มค่า เมื่อเปรียบเทียบกับผลงานที่โรงเรียนได้รับ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่จะนำไปปรับปรุงและวางแผนพัฒนา การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา ระดับการสอน ขนาดของสถานศึกษา และตำแหน่งการปฏิบัติงาน เพื่อทราบถึงความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

จตุติมา ชำนาญเพชร. (2557) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนมัธยมวัด

สิงห์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ซารีล่า ลาหมืด. (2559) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามทัศนคติ

ของครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสตูล สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ธีรดา ยันนิมพล. (2552) การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยน

แปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนของจังหวัดนครราชสีมา, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ธีระ รุญเจริญ (2550) วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น "พระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545" ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอน 74 ก

พระสกล ฐานธมโม (อินทร์คล้าย). (2556) การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

ของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระปลัดไพโรวัลย์ ซาคโร (ศรีเมือง). (2558) การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิ

บาลของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาสำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหาร

- การศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ไพศาล ตั้งสมบุญ. (2548) การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถาน
 ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร, สารนิพนธ์ปริญญาศึกษา
 ศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร
- ภาวिका ชาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์
 และสติวคิโอจำกัด.
- สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2551). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบ
 ราชการไทย (พ.ศ.2551-2555). กรุงเทพฯ : การกิจการเผยแพร่และสนับสนุนการมีส่วน
 ร่วมในการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. ความหมายของ “ธรรมาภิบาล”
- เสาวรส ปรายโจร. (2559) การบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
 สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2
 สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น